

๒๑

อ ำ นุ ภา พ แ ห่ ง ค ว า ม จ ร ี ง

ปีกของเรามีอยู่ แต่ก็บินไม่ได้
เท้าทั้งสองของเรามีอยู่ แต่ก็เดินไม่ได้
มารดาและบิดาของเราออกไปหาอาหาร
คุณก่อนไฟฟ้า ท่านจงถอยกลับไปเถิด

อานุภาพแห่งความจริง

๒๔๐

ธรรมชาติของใจที่หลุดพ้นจากอาสวกิเลส เป็นจิตใจที่บริสุทธิ์ผ่องใส ปลอดโปร่งโล่งเบาสบาย พ้นจากพันธนาการทั้งปวง เป็นอิสระเหมือนลมพัดไปในอากาศ จิตใจที่สดใสอยู่ในกลางกาย เป็นจิตใจที่มีความสุข แม้อยู่ท่ามกลางปัญหามากมาย ก็สามารถฝ่าฟันอุปสรรคของชีวิตให้ผ่านพ้นไปได้ ด้วยใจที่มีความหวังเต็มเปี่ยมด้วยพลัง เพราะใจที่มีความบริสุทธิ์สามารถสร้างร่างกาย แรงวาจา และแรงใจได้เองอย่างมีประสิทธิภาพ ใจดวงนี้เมื่อฝึกดีแล้ว จะเกิดอานุภาพอย่างที่ใครๆ ไม่อาจคาดคิดได้ และคิดไม่ถึง ดังนั้นให้เราหมั่นฝึกฝนให้ใจหยุดนิ่งให้ได้ทุกๆ วัน ใจที่บริสุทธิ์ด้วยความดี แม้จะโลกไปก็ยังได้ชื่อว่าไม่เป็นหนี้หมู่ญาติและบิดามารดา เพราะหากบุคคลทำหน้าที่ของตนที่ได้เกิดมาอย่างเต็มที่แล้ว ย่อมไม่เดือดร้อนในกาลภายหลัง

มีวาระพระบาลีขุททกนิกาย วัฏฏกชาดก ความว่า

“สนธิ ปกฺขา อปตนา สนฺติ ปาธา อวณฺจนา
มาตา ปิตา จ นิกฺขนฺตา ชาตเวท ปฏิกฺกม

ปีกของเรามีอยู่ แต่ก็บินไม่ได้ เท้าทั้งสองของเรามีอยู่ แต่ก็เดินไม่ได้ มารดาและบิดาของเราออกไปหาอาหาร คุก่อนไฟป่า ท่านจงถอยกลับไปเถิด”

อานุภาพแห่งความจริง

๒๔๑

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราเป็นผู้ตรัสรู้แล้วเองโดยชอบ พระองค์เป็นบรมครู ที่สั่งสมอบรมบ่มบารมีมานับภพนับชาติ ไม่ถ้วน บารมีที่พระองค์สั่งสมมาคือ บารมี ๑๐ ทศ ได้แก่ ทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมบารมี ปัญญาบารมี วิริยบารมี ขันติบารมี สัจจบารมี อริยฐานบารมี เมตตาบารมี และอุเบกขาบารมี พระองค์ทรงบำเพ็ญบารมีมามากจากบารมีธรรมดาก็กลายเป็น อุปบารมี และจากอุปบารมีก็กลายเป็นปรมัตถบารมี ซึ่งเป็น บารมีขั้นสุดท้ายในการบำเพ็ญเพียรจนมาเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบรมครูของพวกเราทั้งหลาย

โอกาสนี้หลวงพ่อก็จะขอแสดงเรื่องสัจจบารมี สัจจะคือ ความจริงที่เป็นสิ่งไม่ตาย เป็นเครื่องคุ้มครองป้องกันเราให้พ้น จากภัยอันตรายต่างๆ ได้ และเป็นคุณธรรมที่ดีเลิศในการฝึกฝน อบรมตนเป็นคนจริง ดังเรื่องในสมัยพุทธกาล

*ครั้งที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เสด็จบิณฑบาตใน หมู่บ้านชาวมคธแห่งหนึ่ง หลังจากที่พระองค์บิณฑบาต และ เสวยภัตตาหารแล้ว มีภิกษุสงฆ์แวดล้อม ได้เสด็จดำเนินไปสู่ หนทาง ในระหว่างทางเกิดไฟป่าไหม้ลุกลามขึ้น เมื่อภิกษุ

อานุภาพแห่งความจริง

๒๔๒

ทั้งหลายเห็นไฟที่มีควันเป็นกลุ่มใหญ่ มีเปลวสูงถึงปลายยอดไม้ กำลังลุกลามทั้งข้างหน้าและข้างหลัง ทำให้ภิกษุที่เป็นปุถุชน ต่างหวาดกลัวต่อมรณภัยจึงพูดขึ้นว่า “พวกเราจะจุดไฟเผาเพื่อตัดทางไฟ” เหล่าภิกษุพากันนำหินเหล็กไฟออกมาจุดไฟ

ฝ่ายภิกษุอีกพวกหนึ่งกล่าวว่า “ท่านผู้มีอายุทั้งหลาย พวกท่านทำอะไรกัน พวกท่านไม่เห็นพระลัมมาลัมมพุทธเจ้าผู้เลิศในโลกกับทั้งเทวโลกหรือ ผู้เสด็จมาพร้อมกับพวกท่านทั้งหลาย พวกท่านเสมือนคนไม่เห็นดวงจันทร์ ที่ลอยเด่นอยู่ในท้องฟ้า ไม่เห็นดวงอาทิตย์รุ่งเรืองด้วยรัศมี อันมีกำลังตั้งพันขึ้นทางด้านทิศตะวันออก เสมือนคนที่ยืนอยู่ที่ริมฝั่งทะเล แต่มองไม่เห็นทะเล หรือเสมือนคนยืนฟังเขาสีเนอร์ แต่ไม่เห็นเขาสีเนอร์นั้น”

ภิกษุพวกแรกต่างพากันกล่าวอีกว่า “เราจะช่วยกันจุดไฟเพื่อตัดทางไฟ” ภิกษุชีณาสพจึงกล่าวว่า “ขึ้นชื่อว่ากำลังของพระลัมมาลัมมพุทธเจ้าไม่มีประมาณ พวกท่านไม่รู้หรือ มาเถิดท่าน พวกเราจะไปยังสำนักของพระบรมศาสดากัน”

ภิกษุสงฆ์พร้อมใจกันไปเฝ้าพระบรมศาสดา ซึ่งประทับยืนอยู่ในสถานที่แห่งหนึ่ง ซึ่งขณะนั้นไฟป่ากำลังไหม้ส่งเสียงดังโกล้งเข้ามาทุกขณะ เสมือนจะเผาไหม้สถานที่แห่งนั้นให้อวตวายไปในพริบตา แต่ครั้นไฟป่าลุกลามมาถึงสถานที่ที่พระพุทธรองค์

อานุภาพแห่งความจริง

๒๔๓

ประทับยืนอยู่ในระยะประมาณ ๑๖ กรีส ไฟป่าก็ดับสนิทในทันที เหมือนคบไฟที่จุ่มลงในน้ำฉะนั้น

เหล่าภิกษุเห็นเช่นนั้น ต่างพากันกล่าวสรรเสริญคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “น้าอัศจรรย์จริง ชื่อว่าอานุภาพของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ไฟนี้แม้ไม่มีจิตยังไม่ไหม้สถานที่ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับอยู่ได้ ย่อมดับไปเหมือนคบเพลิง หย้าถูกดับด้วยน้ำฉะนั้น น้าอัศจรรย์จริง ชื่อว่าพุทธานุภาพของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ไม่มีประมาณ”

เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสดับถ้อยคำของภิกษุเหล่านั้น แล้วจึงตรัสว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ข้อที่ไฟป่านี้ไหม้มาถึงสถานที่ประเทศนี้แล้วดับไป เป็นกำลังของเรา ในบัดนี้เท่านั้นก็หาไม่ ข้อนี้เป็นกำลังแห่งความมีสัจจะที่มีในกาลก่อนของเรา ตถาคต จริงอยู่ ประเทศนี้ไฟจะไม่ไหม้ตลอดกับนี้ นี่ชื่อว่า ปาฏิหาริย์ตั้งอยู่ตลอดกับ” ขณะนั้นพระอานนท์เถระได้ปูลาดสังฆาฏิ ๔ ชั้น เพื่อทำเป็นสถานที่สำหรับประทับนั่งของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ครั้นพระองค์ประทับนั่งขัดสมาธิซึ่งมีภิกษุสงฆ์นั่งแวดล้อม ทรงนำเรื่องในอดีตมาตรัสเล่าว่า

ในอดีตกาล พระโพธิสัตว์ถือปฏิสนธิในกำเนิดนกคุ้ม ในสถานที่แห่งนี้ เมื่อพระโพธิสัตว์ได้ทำลายกะเปาะฟองไข่ออก

อานูภาพแห่งความจริง

๒๔๔

มาดูแลโลกได้ไม่นาน ลูกนกคุ่มมีตัวประมาณเท่าตุ้มเกวียนที่บรรทุกลินค้าขนาดใหญ่ และวันนั้นมารดาบิดาได้ออกไปหาอาหาร ปล่อยทิ้งพระโพธิสัตว์ที่ไม่มีกำลัง แม้แต่จะเหยียดปีกบินไปในอากาศ ไม่มีแม่กำลังที่จะยกเท้าเดินได้

ปกติเมื่อถึงฤดูร้อนของทุกๆ ปี ไฟป่ามักเผาไหม้สถานที่แห่งนี้เป็นประจำ ช่วงนั้นเป็นช่วงฤดูร้อนพอดี และเป็นความพอดีอีกเช่นกัน ที่ไฟป่ากำลังเผาไหม้ลูกกลามส่งเสียงดังลั่นใกล้เข้ามาทุกขณะ หมุ่นกริบบินออกจากรังของตน เพราะต่างกลัวมรณภัย พวกมันส่งเสียงร้องหนีไฟป่ากันจ้าละหวั่น แม้แต่มารดาบิดาของพระโพธิสัตว์เอง ก็กลัวต่อมรณภัย พวกมันทอดทิ้งท่านรับบินหนีไปยังสถานที่อื่นเช่นกัน

พระโพธิสัตว์นอนอยู่ในรังของตน ได้แต่ชะเง้อคอมองดูไฟป่าที่กำลังไหม้ลูกกลามเข้ามาทุกขณะ พลังคิดว่า หากเรามีกำลังที่จะกางปีกออกบินไปในอากาศ เราก็จะโยยบินไปในสถานที่อื่น หากเราเพียงมีกำลังที่จะยกเท้าเดินหนีไปได้ เราก็จะย่างเท้าหนีไปยังสถานที่อื่นเสีย ส่วนมารดาบิดาของเราต่างกลัวมรณภัย พวกมันทิ้งเราไว้แต่ผู้เดียว บัดนี้ที่พึ่งอื่นของเราไม่มีที่ต้านทานก็ไม่มี วันนี้เราจะทำอะไรดีหนอ

ขณะนั้นพระโพธิสัตว์เกิดความคิดขึ้นว่า ชื่อว่าคุณแห่งศีล

อานุภาพแห่งความจริง

๒๔๕

มีอยู่ในโลก เชื่อว่าคุณแห่งลัทธิจะก็ยอมมี ในอดีตกาลพระ-
ลัทธิพญานพพุทธเจ้าผู้บำเพ็ญบารมีเต็มเปี่ยมแล้วทั้งหลาย
ทรงประทับนั่งที่พื้นใต้ต้นโพธิ์ ได้ตรัสรู้แล้วเองโดยชอบ พระองค์
ทรงเพียบพร้อมด้วยศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ และวิมุตติ-
ญาณทัสสนะ ทรงประกอบด้วยลัทธิจะ ความเอ็นดู ความกรุณา
และขันติ คุณธรรมทั้งหลายที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหล่านั้น
ทรงให้แจ่มแจ้งแล้วย่อมมีอยู่ ก็ลัทธิจะสักอย่างหนึ่งย่อมมีอยู่ใน
ตัวเราเช่นกัน สภาวะธรรมอย่างหนึ่งก็ย่อมมีอยู่ เพราะฉะนั้น
เราจะรำลึกถึงพระพุทธรูปทั้งหลาย และคุณที่พระสัมมาสัม-
พุทธเจ้าเหล่านั้น ทรงรู้แจ้งแล้ว

พระโพธิสัตว์จึงระลึกถึงคุณธรรม และลัทธิจะความดี
เหล่านั้น ได้กระทำสักกิริยาให้ไฟป่าจงถอยกลับไป เพื่อกระทำ
ความปลอดภัยแก่ตน และหมุ่นกที่เหลือที่ไม่สามารถเอาตัวรอด
ไปได้ ด้วยการทำสักกิริยาว่า “คุณแห่งศีลมีอยู่ในโลกนี้ ความสัตย์
ความสะอาด และความเอ็นดูมีอยู่ในโลกนี้ ด้วยความสัตย์นี้
ข้าพเจ้าขอทำสักกิริยาอันยอดเยี่ยม ข้าพเจ้าได้พิจารณากำลัง
แห่งธรรม ได้ระลึกถึงพระชินเจ้าทั้งปวงในปางก่อน อาศัยกำลัง
ลัทธิจะนี้ ข้าพเจ้าขอทำสักกิริยา”

เมื่อพระโพธิสัตว์ระลึกถึงคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

อานุภาพแห่งความจริง

๒๔๖

ที่เสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว และคุณที่มีอยู่ในตน จึงกล่าวอีกว่า “ปีกของเรามีอยู่ แต่ก็บินไปไม่ได้ เท้าทั้งสองของเรามีอยู่ แต่ก็เดินไปไม่ได้ มารดาและบิดาของเราออกไปหาอาหาร ดูก่อนไฟป่า ท่านจงถอยกลับไปเสียเถิด”

ด้วยอานุภาพแห่งสัจจบารมีของพระโพธิสัตว์ ไฟป่าก็ไม่สามารถเผาไหม้บริเวณนั้นประมาณ ๑๖ กรีส แต่ไฟป่ากลับไหม้เลยไปในสถานที่แห่งอื่น

พระพุทธองค์ตรัสต่อไปอีกว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย การที่ไฟไหม้สถานที่แห่งนี้ ด้วยกำลังของเราในบัดนี้ก็หาไม่ แต่เป็นกำลังเก่า เป็นอานุภาพพลังแห่งสัจจบารมีในสมัยที่เราเป็นลูกนกคุ่ม” ครั้นจบพระธรรมเทศนา ภิกษุบางพวกได้เป็นพระโสดาบัน บางพวกได้เป็นพระสกทาคามี บางพวกเป็นพระอนาคามี และบางพวกได้บรรลุนิพพานเป็นพระอรหันต์

จากเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่าการมีสัจจะนั้น เป็นคุณธรรมที่สูงส่งมีอานุภาพมากมายมหาศาล และเป็นหนึ่งในบารมี ๑๐ ทักษะที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราทรงบำเพ็ญมาแล้วในสมัยที่พระองค์เป็นพระบรมโพธิสัตว์ พระองค์ได้บำเพ็ญบารมีเหล่านี้อย่างเต็มที่ตลอดมา

ดังนั้นพวกเราเหล่านักสร้างบารมี พึงฝึกฝนอบรม

อานุภาพแห่งความจริง

๒๔๓

คุณธรรม ในเรื่องความมีสัจจะนี้ให้ดี เพราะว่าการมีสัจจะจะเป็นเครื่องพิสูจน์ว่า เป็นคนดีหรือไม่ดี และสัจจะคือความจริงที่เราจะต้องทำอย่างสม่ำเสมอ นั่น คือ การจริงต่อความดีหมั่นทำความดีให้เต็มที่ เพราะความดีไม่ว่าจะเป็นการให้ทาน รักษาศีล และการเจริญภาวนา เป็นสิ่งที่จะต้องทำให้เต็มที่ เพราะสิ่งนี้เป็นหน้าที่ที่แท้จริงของเรา เมื่อเราจริงต่อความดีแล้ว แม้จะมีอุปสรรคปัญหาต่างๆ เกิดขึ้น เราย่อมสามารถอาศัยความดีและบุญนั้น ช่วยให้เราฝ่าฟันอุปสรรคเหล่านั้นไปได้โดยง่ายดายขอให้เราตั้งใจสั่งสมบารมีให้เต็มที่กันทุกคน

